

LØGMANSRØÐAN 1967

av P. M. DAM

(Framhald)

BÓTAN UM ARBEIDS- OG LONARKOR FISKI- OG ARBEIDSMANNA

Samgongan varð samd um eftir forimuni at bota um lonar- og arbeiðskor fiski- og arbeiðsmanna.

Nevnd er landsstýrisins og samgonguflokkanna uppskot um hækkan av útróðrartudninginum.

Arbeidstokuliga missa vit stor pening við sølu og pakking av saltfiski yvir Esbjerg. Landsstýrið hevur í umhugsan at skipa so, at hesin arbeiðsveningur kann falla til gjaldir í Føroyum, uttan at verða til taps fyri reiðara, men helst til vinnings fyri fiskimenninar.

Á figgjarlógina er ætlað at seta pening av til grunn til frama fyri bygging av

lærlingaheimum

og er spurningurin um eina serliga

arbeiðsloysstrygging í nevnd, sum m. a. hevur skipan av einari

arbeiðsstillegsspensjón, A T P til viðgerðar.

Arbeiðsloysistudningsskipanin er framd í flestum londum, og vit kunnu ikki lata tað standa á okkum varandi at lata henda týðningarmikla spurning standa óloystan.

LÆRLINGA- OG LESNAÐ-STUDNINGURIN

er óktur í hvørjum eisini frá føroyskari síðu.

Á figgjarlógini er t. d. uppskot um at hækka tær kr. 60.000,- til framhaldslesnað til kr. 80.000,-, og tá ið lesnað-grunnurin er mentur at læna í minsta lagi 20.000,- árliga verður møgulegt við hesum í alt at nýta kr. 100.000,- til framhaldslesnað, og av hesum peningi er eisini ætlanin at veita føroyskum lesandi í fremmandum londum somu studnings- og láni-hædd, sum vanliga verður givin treingjandi lesandi innan fyri ríkið.

4.000,- kr. eyka í studningi til meginfelag føroysku studenta.

Í sambandi við umrøðu av lesnaðstudninginum er rimuligt at nevna, at hin árligi studningurin til meginfelagið upp á kr. 3.000,- er ætlaður at verða hækkaður til kr. 7.000,-.

Hetta verður gjørt í áðan-anini av týðninginum, at studentafelagið, nú ið tað er góðkent í flestu londum, figgjarliga er ment at røkja sína umboðingarpuppgávu.

TENASTUMANNA LONAR-JAVNFØRING

Leingi hevur javnføring av lonunum hjá øllum landsins tenastumonnum verið á máli.

Landsstýrið setur fram uppskot um hesa javnføring.

Metanin av, hvørja løn tey ymisku stórvini skulu hava, verður gjørd av landsstýri og figgjarnevnd, og avgerð verður tikin við at taka støðu til, hvønn lonarflokk avvarandi skal falla undir.

HÚSABYGGING

Hjá okkum sum hjá øllum okkara grannalondum er húsa-byggingarspurningurin ein hin mest áleikandi, og her er tað tann tørvandi íleggingarpeningur, sum trytur. Á seinastu figgjarlóg vórðu settar av til húsalánsgrunnin kr. 500.000,-, og hevur landsstýrið aftur í ár uppskot um somu peningahædd til henda grunn.

BÚSETINGARLÁN

sum menn kunnu fáa í okkara grannalondum, tørva eisini okkum. Tá ið húsalánsgrunnurin hvørt ár verður styrktur við einum munandi peningi úr landskassanum er at vóna, at tann dagur ikki er fjarur, tá ið grunnurin eisini kann taka sær av hesi uppgávu.

HÚSHALDSSKULAMÁLID

Samgongan setti sær fyr í at fáa í lag húshaldsskúla(r), og verður í hesi tingsetu sett fram uppskot til frama fyri hetta mál.

BÓKA- OG SKJALASAVNS-MÁLID

Bygging av bóka- og skjalasavni og skipan av góðum bóka-útlánum á bygd settu samgonguflokkarnir sær sum mál.

Samsvarandi hesa støðu eru ætlaðar at verða settar kr. 400.000,- á figgjarlógina sum fyrsta stig í einari samlaðari ætlan at loysa hetta mál.

HJÁLPAR- OG VAKTARSKIPIÐ

Samgonguflokkarnir vóru fyr bygging ella keypi av einum hjálpar- og vaktarskipi. Til hetta endamál er samlaður munandi peningur, um 6 mill. kr., og hevur landsstýrið uppskot á figgjarlógina at seta kr. 50.000,- av aftrat til nýggja hjálpar- og vaktarskipið, ið verður at byggja sum skjótast.

FLAGG- OG PASS-SPURNINGURIN

er til viðgerðar at skipa soleiðis, at ongin ivi skal verða hjá nokrum um rættarstöðuna hjá tí føroyska merkinum, og at passið, ið føroyingur ber við sær, skal vísa greitt og týðuliga, hvadani passánarin er, at hann er føroyingur, sum býr í Føroyum.

Viðvíkjandi passinum eru danir gingnir við til at seta Føroyar oman fyri Danmark á fyrstu og aðru síðu, og er frá landsstýrisins síðu ynskt, at reglurnar viðvíkjandi nationalitetinum skulu býst um, so tað um, at avvarandi er frá Føroyum, kemur at standa undan regluni viðvíkjandi donskum statsborgarskapi.

Tað er her at siga, at landsstýrið og samgonguflokkarnir halda tað verða neyðugt fyr tann ferðandi, at passið eisini visir, at tess ánnari er danskur statsborgari. Tí Føroyar eru enn ov lítið kendar í fremmandum londum.

SKATTALÓGGÁVA OKKARA

Samgonguflokkarnir vórðu samdir um at royna at umskipa skattalógina at virka lagaligari fyr tey lágløntu enn tilfellið er í dag, at hava eitt gjøllari eftirlit við øllum skattainntøkum, og so varð eisini semja um at kanna kelduskattspurningin og møgulega fremja kelduskatt sum skjótast. Til frama fyri at loysa hesa uppgávu er skipað fyr, at serfrøðingur í skattamálum verður landsstýrinum til hjálpar at greiða henda spurning til lógarfremjing á tingi. Og tingið hevur jú longu framt uppskot um at hækka tað skattafria markið frá kr. 4.000,- til kr. 6.000,-.

RIKISINS FYRISKIPAN

Lagt er fyr ríkisstýrið spurningur um eina fasta skipan, ið tryggjar, at rættarfyriskipanin av donsku ríkismyndugleikunum koma ikki í gildi fyr Føroyar, fyrr enn tær eru góðtiknar av føroysku myndugleikunum, og at tað á sama hátt verður viðtraktum og øðrum millumlandasáttmálum.

TVUNGIN UPPSPARING

At ungdomurin ofta er óskoytin við peningi sínum, er ein royndur lutur. Hvarji eru

tey foreldur, ið ikki harmast barnanna vegna yvir hetta óskil, og sum ikki av hjarta ynskja, at teirra børn sum skjótast sleppa undan hesum óþóllum?

Landsstýrið og samgonguflokkarnir settu tí fram uppskot um tvungna uppsparing fyr unglingar undir 21 ár. Hetta varð samtykt. Hildið var, at hin uppsparði peningurin í sær sjálvum er av samfelagsligum týðningi og verður ákallað í øllum nútímans samfeløgum.

NORÐURLENDSKA STØÐA FØROYINGA

At styrkja okkara føroyinga norðurlendsku støðu er landsstýrissamgongan samd um.

Sum lið í hesum politikki vóru lögmaður og varalögmaður eftir innbjóðing frá donsku stjórnini sum ráðgevarar á Norðurlenska Ráðsins fundi í Finlandi. Hvussu ið fór fram á hesum fundum er gjølla umrøtt og greitt frá í bløðum og aðra staðni. Serlig frágreiðing verður sjálvandi latin tinginum.

Tað gleðiliga hendi, at øll norðanlondini við undantak av Finlandi, sum himpraðist, tóktust at taka undir við Kragss statsministarans, frálika góðu framlögurøðu til frama fyr, at føroyingar sum setta norðurlenska tjóðin kund gerast limir í norðurlenska ráðnum.

Tað, ið gjørdi, at finnar aftræðu seg, var, at tað stóð teimum ikki greitt, hvørjar avleiðingar, Føroya limaskapur í Norðurlenska Ráðnum vildi hava fyr Aalandsoyggiarnar. Men nú tykist støða finna eisini at vera vorðin greið við tað, at Kekkoin, presidentur, í roðu á Aalandsoyggiunum hevur gjørt seg til talsmann fyr, at álandingar eisini skulu koma í Norðurlenska Ráðið.

Saman um tikið sýnist nú andstöðan imóti føroyinganna javnstøðu við aðrar tjóðir viðvíkjandi limaskapi í norðurlendskum sum í alheims felagskapum at vera brotin í flestu forum, um tað kanska enn hendur onkustaðni, at menn eru andrøðri imóti føroyinganna javnrætti.

Gamlar rættarhugsanir og maktarskrásetingar fólkanna falla og vikja fyr nýggjum hugleiðingum um samlivs- og samvinnutreytir fólkanna millum.

Hesar rógva við okkum føroyingum.

Keypið

frá teimum, sum lysa í

SOSIALINUM

Faroe Line

Telefon
1263

SPEDITION

av gátt á gátt

FYRR

Óll, ið fáa vorusendingar uttanífrá, víta hvussu nógv tíð og hvussu nógv stríð kann standast av at fáa tær til settis — víta um tuskid av skrivstovu á skrivstovu, áðrenn sendingin er komin á gátt.

NÚ

Nú kunna øll lata alt hetta upp í hendurnar á Speditionini — av gátt á gátt — hjá FaroeLine. FaroeLine hevur serkonan speditionsmann, ið loysir innflytaran frá øllum tí gamla baksinum.

KOSTAR

Speditionsgjöldini ganga eftir internationalum reglum.

?

Skuldi onkur kortini verið í iva um, hvat SPEDITION ber í sær, ringið so til FaroeLine — tlf. 1263 — og fái allar upplýsingar.

FaroeLine – dagfasta farmarutan flytur vørurnar

FaroeLine speditionin greiðir vørurnar

av gátt á gátt